

Ainekava

Muusika I kooliaste

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr 3 https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1100/8202/4002/18m_pohi_lisa3.pdf# ning põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

I kooliastme muusikatunnis on eesmärgiks tekitada huvi muusika vastu, arendada kultuurilist silmaringi ja arendada muusikalisi võimeid läbi erinevate muusikaliste tegevuste (ühislaulmine, muusika kuulamine, pillimäng, muusikaline liikumine). Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist.

Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust. Õpilaste muusikalist eneseväljendust ja isikupärast esinemisoskust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms). Lauupeo traditsiooni edasikandumisel tähtsustub õpilaste osavõtt (kooli)koori tegevuses.

Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse kontsertidel ja muusikaetendustel. Kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

- 1) tunneb rõõmu laulmisest ja pillimängust, omaloomingust ja muusikalisest liikumisest ning muusika kuulamisest;
- 2) saab esmase ühislaulmise ja koorilaulu kogemuse ning pillimänguoskused;
- 3) kuulab keskendunult muusikat, enda ja kaaslaste muusikaesitusi ning avaldab selle kohta oma arvamust;
- 4) mängib loomeideedega ning katsetab musitseerimisel erinevaid muusika väljendusvahendeid;
- 5) rakendab omandatud muusikateadmisi ja -oskusi muusikategevustes, sh muusikalist kirjaoskust (helivältsused, rütmid ja pausid: 2- ja 3-osaline taktimõõt; JO- ja RA-astmerida, JO-võti; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadel

Hindamine

Hindamise käigus saavad õpilased mitmekülgset tagasisidet oma töökultuuri ja töö ning individuaalse arengu kohta, millega toetatakse nende kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga ennastjuhtivaiks õppijaiks. Hindamisega luuakse õpilastele võimalusi õppe vältel oma edusamme esile tuua, julgustades neid enda tugevaid külgi kasutama ja uusi oskusi arendama. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks ning selle aktseptomiseks. Õpetaja saab hindamise kaudu teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppe kui ka iseenda pädevuste arendamiseks. Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilastele tagasisidet andma.

Klass: 1.	Tunde nädalas: 2
------------------	-------------------------

Õpitulemused	Õppesisu Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsitletakse? Millised on lõimingu võimalused? <i>Õpioskuste kujundamine.</i>
<p>Laulmine</p> <p>1) On harjunud laulma sirge selja, püstise pea ja avatud suuga julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga kooris (kogu klassiga), ansambelis ja/või üksi; võtab osa ühislaulmisest;</p> <p>2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; pöörab tähelepanu lauldava laulu sõnadele;</p> <p>3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>4) laulab peast I kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja</p>	<p>Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast kooliastme ühislaule (Eesti hümn, „Kevadel“). Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt).</p> <p>Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris (kogu klassiga), ansambelis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus harjutakse kuulma ja kuulama nii ennast kui ka teisi.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</p> <p>Muusikalise eneseväljenduse abil kujundatakse õpilaste individuaalset eripära, avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Õpilasi suunatakse muusikakooli õpingutele. Tutvutakse erinevate muusikast lähtuvate elukutsetega: helilooja, dirigent, laulja, muusik jne. Läbi ühismusitseerimise ja kooslaulmise arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Teema käsitlemisel tuginetakse õpilase</p>

<p>rõõm“ (F. Pacius / J. V. Janssen), „Kevadel“ ehk „Juba linnukesed...“ (eesti rahvaviis/J. H. Hermann ja P. Tekkel);</p> <p>5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;</p> <p>6) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivas tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI ja RA; teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi laulmisel.</p>	<p>Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja kaasatakse õpilasi koolikoori.</p> <p>Tekitatakse harjumus lauldes hoida loomulikku kehahoidu (sirge selg, püstine pea, avatud suu). Õpilasi suunatakse laulma julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga.</p> <p>Mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks selle sisu ja meeleolu läbi erineva dünaamika (piano, forte, valjenedes, vaibudes) ja tempo (kiire, aeglane).</p> <p>Tutvutakse laulu õppimist toetava muusikateooriaga, sh mõistetega: viis, rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2-osaline ja 3-osaline taktimõõt), noot (noodipea ja noodivars).</p> <p>Tutvutakse rütmide, rütmifiguuride ja pausiga rütmisilpide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, paus abil ning teadvustatakse neid laulmisel.</p> <p>Õpitakse lugema noodist laulusõnu ning järgima rütmi ja meloodia liikumist. Õpitakse uusi laule noodist SO, MI ja RA astmetega.</p> <p>Tutvutakse erinevate noodimärkidega</p>	<p>kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele, tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik ära hoida ja lahendada. Teadvustatakse inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju (naturaalpillide kasutamine), juhtides teadlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes keskkondades.</p> <p>Temaatiliste laulude abil saab kujundada õpilase väärtushinnanguid.</p> <p>Jätkusuutliku arenguna rajatakse alus muusikatradsioonide säilitamisele ja edasikandmisele ning koori- ja ühislaulu propageerimisele.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Ühismuuseumiseerimise käigus arendatakse koostöö- ja teistega arvestamise oskust. Loovülesannete ja projektide kaudu toetatakse ettevõtlikkust ja õpilaste</p>
---	--	---

	<p>(kordusmärgid, esimene ja teine lõpp). Juhitakse tähelepanu laulu autoritele (helilooja ja luuletaja).</p> <p>Kirjeldatakse õpitavate laulude vormi läbi mõistete salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.</p> <p>Tutvutakse relatiivsete astmete ja nende käemärkidega. Kinnistatakse eri tesseuurides eelkõige SO, MI ja RA astmetel põhinevaid astmemudeleid. Astmed paigutatakse astmetrepile, -redelile ja noodijoonestikule.</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, esimene ja teine lõpp, regilaul, helilooja, luuletaja, koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes.</p>	<p>initsiatiivi. Ühiste otsuste (nt laulurepertuaari valimisel) langetamise kaudu, osaledes kooli ja kogukonna üritustel ning õpilasi ühisürituste korraldamisesse kaasates kujundatakse valmisolekut olla vastutustundlik demokraatliku kodanikuühiskonna liige.</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo käigus, omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast, väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Oluline on pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusena kujundatakse meie</p>
--	--	---

		<p>kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.</p> <p>Teabekeskkond ja meediakasutus</p> <p>Suunatakse õpilaste eakohaseid tegevusi meediakeskkondades ning teadvustatakse privaatse ja avaliku ruumi käitumisnorme sotsiaalmeedias. Analüüsitakse visuaalset meediat, arvestades õpilase eakohast meediakasutust. Teadvustatakse ja väärtustatakse muusikateose autorsust. Kujundatakse kriitilist suhtumist infotehnoloogiasse ja meedia loodud keskkonda. Suunatakse kriitiliselt hindama teabe usaldusväärsust. Teadvustatakse internetis leiduvaid võimalusi ja ohtusid ning õpitakse enda privaatsuse kaitsmist.</p>
<p>Pillimäng</p> <p>1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid ostinato'sid, kaas-, eel- ja/või</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse teadlikult rütme, rütmifiguure ja pausi.</p> 	<p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Õppijat püütakse kujundada uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgi-</p>

<p>vahemänge, kasutades õigeid mänguvõtteid; oskab nimetada enda</p> <p>2) koolis olevate rütmi- ja plaatpillide nimetusi;</p> <p>3) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega: teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel.</p>	<p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris (kogu klassiga), ansamblis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus harjutakse kuulma ja kuulama nii enda kui ka teiste pillimängu.</p> <p>Tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega.</p> <p>Tutvutakse oma koolis olevate rütmipillidega (kõlapulgad, triangel, võrutrumm, kõlatoru, marakad, rütmimunad, kuljused, tamburiin, taldrik, kastanjetid, agoogo, guiro, džembe, bongod, jt). Õpitakse rütmipillidel õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Tutvutakse oma koolis olevate plaatpillidega (ksülofon, kellamäng, metallofon, kõlaplaadid). Õpitakse plaatpilli pulkade õiget käeshoidmist ja õigeid mänguvõtteid.</p> <p>Rakendatakse plaatpille lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Uued mõisted:</p>	<p>päraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia kasutamine loob võimalused muusikaoskuste arenguks ja avardab muusikaga tegelemise viise.</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on suuteline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ja kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Teadvustatakse muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse ning</p>
---	--	--

	<p>meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, esimene ja teine lõpp, kehapill, rütmipillid, plaatpillid, helilooja, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes.</p>	<p>sotsiaalse aspektiga, millest kujuneb tervist väärtustav hoiak. Pööratakse tähelepanu müra kahjulikkusele keskkonnas ning inimehale ja muusikainstrumentide ohutule ja otstarbekale kasutamisele. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, rollimängudel demonstratsioonidel ja käitumise jäljendamisel. Olulisel kohal on muusikaline liikumine.</p> <p>Väärtus ja kõlblus</p> <p>Teema käsitlemisel on rõhk iseenda muusikaliste võimete, oskuste ja eripära tundmaõppimisel läbi muusikaliste tegevuste. Tutvutakse kontserdikülastaja hea käitumise tavadega ja õpitakse neid järgima, osaletakse ülekoolilistel, linna või maakonna muusikaüritustel. Õpilast suunatakse: väärtustama eesti rahvamuusikat ja rahvakultuuri; suhtuma lugupidavalt enda ja kaaslaste omaloomingu katsetustesse ja muusikaesitustesse; väärtustama ühislaulmist ja laulupidude traditsiooni edasi kandmist</p>
--	--	---

		koorilaulja ja/või kuulajana; väärtustama autorit ja loomingut ning teadvustama autorsuse üldisi põhimõtteid.
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;</p> <p>2) tajub ja tunnetab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid: rütme, rütmifiguure ja pausi, erinevaid temposid;</p> <p>3) tantsib koos kaaslastega eesti laulu- ja ringmänge.</p>	<p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude õppimine. Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes nende sisu ja pärimuslike traditsioonidega. Väljendatakse mängudes esinevate tegelaste karaktereid.</p> <p>Uued mõisted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak.</p>	<p>Lõimingud</p> <p><u>Eesti keel</u></p> <p>Keskendunud kuulamise harjutamine; õpitavate laulude või kuulatavate muusikapaladega seotud teemadel vestlemine; helide, häälte ja häälikute eristamine häälemängude kaudu; häälikupikkuste tajumine rütmide abil, hääldustugevuse korrigeerimine; sõnade silbitamine laulusõnades; teksti rühmitamine (salm ja refrään); laulusõnade ladus lugemine ja tähenduse selgitamine; muusika oskussõnavara ja noodisümbolite tutvustamine; lihtsate laulusõnade loomine.</p>
<p>Omalooming</p> <p>1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi;</p>	<p>Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja/või plaatpillidel</p> <p>Lihtsamate tekstide loomine (regilaul)</p> <p>Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeolelu ja/või karakteri väljendamine.</p> <p>Uued mõisted:</p>	<p>Kehaline kasvatus</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu; rahvatantsud, laulu- ja ringmängud, liikumine muusika saatel ja muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal (liikumine ja kultuur,</p>

<p>kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi;</p> <p>3) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel.</p>	<p>meetrum, tempo, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, noot, viis, eelmäng, vahemäng, laul, muusikapala, salm, refrään, regilaul, liisusalm, helilooja, luuletaja, koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>valjult</i> (forte), valjenedes, vaibudes.</p>	<p>liikumisoskus, vaimne ja kehaline tasakaal); õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes, hingamine (tervis ja kehalised võimed); koordineatsioon; tempo (kehaline aktiivsus); mäng kehapillil.</p> <p>Kunst</p> <p>Teose, autori ja loomingu määratlus. Kuulatud muusika visualiseerimine, muusikapala karakteri, sisu, meeleolu jne väljendamine kunstitegevustes. Pillide kujutamine kunstitöodes. Enda valmistatud rütmipillide värvimine. Plakati loomine kontserdi reklaamimiseks ja heliloojate, pillide jm tutvustamiseks. Rahvuslikud motiivid ja sümbolid.</p>
<p>Muusika kuulamine</p> <p>1) avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest, kasutades õpitud oskussõnavara;</p> <p>2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb eakohaselt kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit;</p> <p>3) eristab kuuldeliselt vokaal- ja</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta eakohaselt arvamust suuliselt või muul looval viisil.</p> <p>Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue repertuaari õppimisel juhitakse tähelepanu autoritele.</p>	<p>Loodusõpetus</p> <p>Inimese meeled: loodushelide kuulamine ja eristamine. Aastaajad: laulud erinevatest aastaegadest ja kalendritähtpäevadest. Arutelu aastaegade vaheldumisega seonduvate muutuste üle looduses ja seoste loomine helilooja poolt loodud muusikaga. Linnu- ja loomariik muusikas. Laulud</p>

<p>instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala);</p> <p>4) on tutvunud eesti rahvapillidega ja kirjeldab neid.</p>	<p>Tutvutakse eesti rahvalaulude ja rahvapillidega.</p> <p>Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala).</p> <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.</p> <p>Tutvutakse kontserdikülastaja hea käitumise tavadega.</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>laul, muusikapala, meetrum, tempo, helilooja, luuletaja, kontsert ja publik, koor, orkester, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i>(valjult), valjenedes ja vaibudes, kõrged ja madalad helikõrgused.</p>	<p>loodusest ja looduses toimuvast, inimesest ja inimesega seotud eluvaldkondadest, taimedest, kodu- ja metsloomadest.</p> <p>Rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest: puud, kivimid, liiv jm. Puidu omadused ja tähtsus. Säastev eluviis, taaskasutus. Liikumismängud looduslikus keskkonnas. Looduse, lindude ja loomade häälte jäljendamine oma hääle, kehapilli, rütmipillide ja/või plaatpillidega. Looduse, lindude ja loomade jäljendamine tantsudes.</p> <p>Kodu ja kodumaa: Eestimaa loodus ja kodumaaga seotud sümbolika.</p> <p>Matemaatika.</p> <p>Loendamine ja järgarvude kasutamine (nt õige takti või noodirea leidmisel) ja arvude võrdlemine; klassi paarideks või rühmadeks jagamine; mõõtmine (ajaühikud, sh meetrumilööök); lihtsa võrrandi koostamine (nt tühjade taktiosade täitmine rütmidega); geomeetrilised kujundid (rütmipillide kuju ja suuruse kirjeldamine ja võrdlemine); rivi (sirgjoone), sõõri (ringjoone) vm kujundite</p>
---	--	---

		<p>moodustamine esinemisel või laulumängude mängimisel); märgid <, > versus crescendo ja diminuendo.</p> <p>Inimeseõpetus</p> <p>Mina ja meie: teistega arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad. Tervis, hääle tekitamine ja kuulmine, häälehoid, loomuliku kehahoiu jälgimine laulmisel, pulss (meetrum).</p>
		<p>Tööõpetus</p> <p>Rütmipillide valmistamine looduslikest, taaskasutatavatest vm materjalidest, nende kaunistuselementide kavandamine ja teostamine. Rahvuslikud motiivid ja sümbolid. Koolis olemasolevate rütmi- ja plaatpillide materjalide tundma õppimine. Töövahendite korrashoid ja tööohutus.</p> <p>Võõrkeeled</p> <p>Riigid, rahvad ja nende kultuur. Võõrkeelsed laulud: võõrkeelsete tekstide hääldamine, sõnumi mõistmine, sõnavara omandamine ja arendamine. Tekstide silbitamine ja hääldus.</p>

		<p>Oma emakeele ja rahvuskultuuri väärtustamine.</p> <p>Informaatika</p> <p>Internetiturvalisus ehk netikett; mina kui autor, mina kui teise autori loomingu kasutaja (autoriõigused). Infootsing ja selle tõesuse hindamine õpetaja suunamisel. Teksti sisestamine ja vormindamine. Tekstile illustreeriva materjali lisamine (pilt, video). Oma seadmega pildistamine. Oma seadmega heli salvestamine. Oma töö jagamine vastavalt koolis kokkulepitud reeglitele (eKool, Studium, e-kiri).</p>
--	--	---

Klass: 2.	Tunde nädalas: 2
------------------	-------------------------

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud
	Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsitletakse? Millised on lõimingu võimalused? <i>Õpioskuste kujundamine.</i>
<p>Laulmine</p> <p>1) oskab lauldes hoida loomulikku kehahoidu; on tutvunud laulmisele omaste hingamispõhimõtetega; laulab vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansambelis või kooris;</p> <p>2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot; loeb iseseisvalt noodist laulusõnu;</p> <p>3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>4) laulab peast I kooliastme ühislause: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius/J. V. Jannsen), „Mu koduke“ (muusika ja sõnad</p>	<p>1. klassis omandatud teadmiste kordamine.</p> <p>Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma peast I kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Mu koduke“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Tutvutakse laulu autoritega (helilooja ja luuletaja)</p> <p>Kinnistatakse harjumust hoida laulmisel loomulikku kehahoidu (sirge selg, püstine</p>	

<p>A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus / J. Oro); „Rongisõit“ (G. Ernesaks / E. Niit);</p> <p>5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;</p> <p>6) mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes: laulab endale sobivad tessituuris astmemudeleid, kasutades astmeid SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RA_I ja (alumine) SO_I (pentatoonika); kinnistab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.</p>	<p>pea, avatud suu). Tutvutakse laulmisele omaste hingamise põhimõtetega. Lauldakse julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga.</p> <p>Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris (kogu klassiga), ansambelis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja kaasatakse õpilasi koolikoori.</p> <p>Mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks selle sisu ja meeleolu läbi erineva dünaamika (piano, forte, valjenedes, vaibudes) ja tempo (kiire, aeglane) Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat, sh kinnistades mõisteid: viis (meloodia), rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2-osaline ja 3-osaline taktimõõt), noot (noodipea ja noodivars). Kinnistatakse rütme, rütmifiguure rütmisilpide abil</p> <div style="text-align: center;"> </div>	
---	--	--

	<p>TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, paus abil ning teadvustatakse neid laulmisel</p> <p>Kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.</p> <p>SO, MI, RA, LE, JO, (alumine) RA ja (alumine) SO (pentatoonika). Kinnistatakse 1. klassis õpitud astmemudeleid koos käemärkidega. Tutvustatakse uusi relatiivseid astmeid. Astmed paigutatakse astmetrepile või -redelile ja JO-võtme abil noodijoonestikule.</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, esimene ja teine volt, fermaat, latern, <i>segno</i>, regilaul, helilooja, luuletaja, eeslaulja ja koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes.</p>	
<p>Pillimäng</p> <p>1) mängib keha- rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid ostinato'sid, kaas-, eel- ja/või vahemänge, kasutades õigeid mänguvõtteid;</p>	<p>Musitseerimisel kasutatakse rütme, rütmifiguure ja pausi . </p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii orkestris (kogu</p>	

<p>oskab nimetada enda koolis olevate rütmi- ja plaatpillide nimetusi; mängib ja improviseerib plaatpillidel meloodiat, toetudes pentatoonikale;</p> <p>2) on tutvunud väikekandle või plokkflöödi esmaste mänguvõtetega ja kasutab neid musitseerimisel.</p> <p>3) mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust: teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel.</p>	<p>klassiga), ansamblis (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii enda kui ka teiste pillimängu.</p> <p>Kehapilli rakendatakse lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Musitseeritakse oma koolis olevatel rütmipillidel (kõlapulgad, triangel, võrutrumm, kõlatoru, marakad, rütmimunad, kuljused, tamburiin, taldrük, kastanjetid, agoogo, guiro, džembe, jt), kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates ostinato'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Musitseeritakse oma koolis olevatel plaatpillidel (ksülofon, kellamäng, metallofon, kõlaplaadid), kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille lihtsamates ostinatodes, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Plaatpillidel musitseerides toetatakse pentatoonikale.</p>	
--	--	--

	<p>Uued mõisted:</p> <p>Mõisted: meetrum, löök, takt, taktijoon, taktimõõt (2- ja 3-osaline), lõpujoon, volt, fermaat, latern, <i>segno</i>, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, viis (meloodia), salm, refrään, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes, vaibudes, kehapill, rütmipillid, plaatpillid.</p>	
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;</p> <p>2) tajub ja tunnetab liikumise kaudu rütme, rütmifiguure ja pausi; tunnetab muusika erinevaid temposid ja väljendab dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu; arvestab liikudes enda ja teiste asukohaga ruumis;</p> <p>3) tantsib koos kaaslastega eesti laulu- ja ringmänge</p>	<p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), gruppides (näiteks pingiridade kaupa jne) kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga</p> <p>Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja</p>	

	<p>ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga.</p> <p>Uued mõisted: isted: ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak.</p>	
<p>Omalooming</p> <p>1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi;</p> <p>3) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);</p> <p>4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel.</p> <p>5) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus ja õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.</p>	<p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis (näiteks pinginaabriga) ja/või kõik koos (kogu klassiga). Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult.</p> <p>Luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides. Improviseeritakse tuginedes pentatoonilistele astmetele.</p> <p>Luuakse rütmijärgnevusi, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone ja ostinato'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi ning pentatoonikat. Improviseeritud liikumise kaudu väljendatakse muusikapala karakterit. Luuakse laulu meeleoluga sobivad liigutused.</p> <p>Uued mõisted:</p>	

	<p>laul, muusikapala, viis (meloodia), salm, refrään, meetrum, tempo, löök, takt, taktijoon, 2- ja 3-osaline taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, regilaul, liisusalm, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, koor, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>valjult</i> (forte), valjenedes, vaibudes.</p>	
<p>Muusika kuulamine</p> <p>1) avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest, kasutades õpitud oskussõnavara;</p> <p>2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb eakohaselt kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit;</p> <p>3) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala);</p> <p>4) eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapäille ning kirjeldab neid.</p>	<p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil.</p> <p>Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue repertuaari õppimisel tutvutakse autoritega. Otsitakse erinevatest infoallikatest autoritest teavet õpetaja suunamisel.</p> <p>Kuulatakse eesti rahvalaule ja rahvapille. Eristatakse regilaulus ühe- ja kaherealist regiviisi.</p> <p>Tutvutakse erinevate eesti rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, löötspill, sarved, viled, torupill), neid eristatakse kuuldeliselt.</p> <p>Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala).</p>	

	<p>Tutvutakse erinevate esituskoosseisudega (solist, ansambel, koor).</p> <p>Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.</p> <p>Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavaid.</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>laul, muusikapala, meetrum, tempo, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, koor, orkester, kontsert ja publik, eesti rahvapillid, dirigent, <i>piano</i> (vaikselt), <i>forte</i> (valjult), valjenedes ja vaibudes.</p>	
--	---	--

Klass: 3.	Tunde nädalas: 2
------------------	-------------------------

Õpitulemused	Õppesisu Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsiteltakse? Millised on lõimingu võimalused? <i>Õpioskuste kujundamine.</i>
<p>Laulmine:</p> <p>1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansamblis või kooris;</p> <p>2) väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;</p> <p>3) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, kaanoneid, eesti ja teiste rahvaste laule;</p> <p>4) laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Kus on minu koduke“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Teele, teele,</p>	<p>Lauldakse eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regillaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (isadepäev, Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Tutvustatakse laulu autoreid. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Loetakse ladusalt noodist laulusõnu ning järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Õpitakse lihtsamaid laule noodist kasutades kõiki õpitud astmeid.</p>	

kurekesed“, „Kevadpidu“; K.A.Hermann
„Süda tuksub“;

5) on laulupidude traditsiooni
edasikandja, koorilaulja ja/või kuulajana,
arutleb suuliselt kogetu üle;

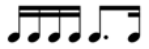
6) mõistab muusikalise kirjaoskuse
tähtsust ja rakendab seda lauldes.

Laulmisel arvestatakse tuttavate ja uute
noodimärkidega. Kinnistatakse õpitud

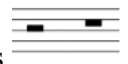
rütme, rütmifiguure ja

pausi ning õpitakse

uusi rütme, rütmifiguure

rütmisilpide TI-RI-TI-RI, TAI-

RI abil ning poolpaus,

tervetaktpaus ning teadvustatakse

neid laulmisel. Väljendatakse lauldes
muusika sisu ja meeoleolu, kasutades erinevat
dünaamikat.

Tutvutakse laulupidude traditsiooniga ja
kaasatakse õpilasi koolikoori.

Uued mõisted:

meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt,
lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng,
vahemäng, salm, refrään, volt, sidekaar,
pidekaar, fermaat, latern, *segno*, süsteem,
kaanon, regilaul, helilooja, luuletaja,
eeslaulja ja koor, dirigent,
dünaamika, *piano*, *forte*, *crescendo*,
diminuendo, noodivältused (veerandnoot,

	veerandpaus, poolnoot, poolpaus jne), pooltoon, tervetoon, põhiheli, JO-astmerida, žanr, marss, valss, polka, RA-astmerida, improvisatsioon.	
Pillimäng: 1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato'des ja/või kaasmängudes; 2) musitseerib väikekandlel või ukulelel esmaseid mänguvõtteid kasutades; 3) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.	Musitseerimisel kasutatakse teadlikult õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Mängitakse oma koolis olevatel rütmipillidel, kasutades rütmipillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille <i>ostinato'</i> des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Uued mõisted: meetrum, takt, taktijoon, taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, eelmäng, vahemäng, salm, refrään, volt, sidekaar, pidekaar, fermaat, latern, <i>segno</i> , süsteem, kaanon, helilooja, dirigent, dünaamika, <i>piano</i> , <i>forte</i> , <i>crescendo</i> , <i>diminuendo</i> , noodivältused (veerandnoot, veerandpaus, poolnoot, poolpaus jne), pooltoon, tervetoon, põhiheli, JO-astmerida, RA-astmerida, improvisatsioon.	

<p>Muusikaline liikumine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas; 2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid; 3) tantsib eesti laulu- ja ringmänge; 4) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel. 	<p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängude õppimine.</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>ringjoon (sõõr), voor, viirg, päripäeva ja vastupäeva, parem, vasak, marss, valss, polka.</p>	
<p>Omalooming:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; 2) loob lihtsamaid tekste- liisusalme või regilaulu; 3) kasutab loovliikumist muusika meeolelu väljendamisel; 4) väljendab muusika meeolelu kunstitöodes. 	<p>Lihtsate rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja/ või plaatpillidel.</p> <p>Lihtsamate tekstide loomine (regilaul)</p> <p>Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeolelu ja/või karakteri väljendamine.</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>laul, muusikapala, salm, refrään, meetrum, tempo, takt, taktijoon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, pidekaar, sidekaar, süsteem, kaanon, regilaul, liisusalml, helilooja, luuletaja, solist, eeslaulja, ansambel, duo, duett, koor, dirigent, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>.</p>	

<p>Muusika kuulamine:</p> <p>1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;</p> <p>2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara ning muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);</p> <p>3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat, sh muusikažanre (marss, valss, polka);</p> <p>4) otsib infot erinevatest etteantud allikatest, eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid.</p>	<p>Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega.</p> <p>Kuulatakse erinevate orkestripillide ja pilliliikide kõla ning kirjeldatakse neid.</p> <p>Tutvutakse hääleliikidega Eesti kuulsamate lauljate näitel.</p> <p>Lihtsamate kuulamistestide läbiviimine (näiteks pilli-, häälerühmade ja rahvapillide eristamine jne.)</p> <p>Uued mõisted:</p> <p>laul, muusikapala, salm, refrään, meetrum, takt, taktijoon, 2- ja 3- osaline taktimõõt, lõpujoon, kordusmärgid, pidekaar, sidekaar, süsteem, tempo, regilaul, liisusalm, helilooja, luuletaja, vokaalmuusika, instrumentaalmuusika, solist, eeslaulja, ansambel, duo, duett, koor, dirigent, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>, žanr, marss, valss, polka, eesti rahvamuusika.</p>	
--	---	--